

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 27. veljače 2020.
(OR. en)

**Međuinstitucijski predmet:
2020/0030(NLE)**

**6418/20
ADD 1**

**SOC 114
EMPL 97
ECOFIN 143
EDUC 80**

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	26. veljače 2020.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2020) 70 final
Predmet:	PRILOG Prijedlogu ODLUKE VIJEĆA o smjernicama za politike zapošljavanja država članica

---

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2020) 70 final.

Priloženo: COM(2020) 70 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.2.2020.
COM(2020) 70 final

ANNEX

PRILOG

Prijedlogu ODLUKE VIJEĆA

o smjernicama za politike zapošljavanja država članica

PRILOG

Smjernica br. 5: Povećanje potražnje za radnom snagom

Države članice trebale bi aktivno promicati održivo socijalno tržišno gospodarstvo te olakšavati i poticati ulaganja u stvaranje kvalitetnih radnih mjesta. U tu svrhu trebale bi smanjiti prepreke s kojima se poduzeća susreću pri zapošljavanju, poticati odgovorno poduzetništvo i stvarno samozapošljavanje te, posebice, podupirati osnivanje i rast mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća, među ostalim pristupom financiranju. Države članice trebale bi aktivno promicati razvoj socijalnog gospodarstva, poticati socijalne inovacije i socijalna poduzeća te podupirati te inovativne oblike rada, a pritom trebaju stvarati mogućnosti za kvalitetna radna mjesta i socijalne koristi na lokalnoj razini.

Porezno opterećenje trebalo bi preusmjeriti s rada na druge izvore oporezivanja kojima se više podupiru zapošljavanje i uključiv rast te koji su pritom usklađeni s klimatskim i okolišnim ciljevima, uzimajući u obzir učinak preraspodjele poreznog sustava te istodobno štiteći prihode potrebne za primjerenu socijalnu zaštitu i rashode kojima se potiče rast.

Države članice s uspostavljenim nacionalnim mehanizmima za utvrđivanje propisanih minimalnih plaća trebale bi osigurati učinkovito sudjelovanje socijalnih partnera na transparentan i predvidljiv način i tako omogućiti odgovarajuće prilagođavanje plaća promjenama produktivnosti te osigurati pravedne plaće za dostojan životni standard, pri čemu bi posebnu pozornost trebale posvetiti skupinama s nižim i srednjim prihodima radi postizanja uzlazne konvergencije. U okviru tih mehanizama trebali bi se uzeti u obzir gospodarski rezultati u svim regijama i sektorima. Države članice trebale bi promicati socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje s ciljem određivanja plaća. Poštujući nacionalne prakse, države članice i socijalni partneri trebali bi osigurati da svi radnici imaju pravo na primjerene i pravedne plaće putem kolektivnih ugovora ili odgovarajućih propisanih minimalnih plaća, uzimajući u obzir njihov učinak na konkurentnost, stvaranje radnih mjesta i siromaštvo unatoč zaposlenju.

Smjernica br. 6: Pобољшanje ponude radne snage i pristupa zapošljavanju, vještinama i kompetencijama

U kontekstu tehnoloških, okolišnih i demografskih promjena države članice trebale bi promicati održivost, produktivnost, zapošljivost i ljudski kapital, poticanjem stjecanja relevantnog znanja, vještina i kompetencija tijekom cijelog života kako bi se odgovorilo na sadašnje i buduće potrebe tržišta rada. Države članice trebale bi također prilagoditi svoje sustave obrazovanja i osposobljavanja te u njih ulagati kako bi osigurale visokokvalitetno i uključivo obrazovanje, a među ostalim strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Države članice trebale bi surađivati sa socijalnim partnerima, pružateljima obrazovanja i osposobljavanja, poduzećima i drugim dionicima kako bi se uklonile strukturne slabosti u sustavima obrazovanja i osposobljavanja te poboljšale njihova kvaliteta i relevantnost na tržištu rada, a i radi ostvarenja tranzicije u području okoliša. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti izazovima nastavničke struke. U sustavima obrazovanja i osposobljavanja svi bi učenici trebali steći glavne kompetencije, uključujući osnovne i digitalne vještine, te transverzalne kompetencije kako bi se postavili temelji za kasniju prilagodljivost u životu. Države članice trebale bi nastojati osigurati prijenos prava na osposobljavanje pri promjeni radnog mjesta, prema potrebi i

putem pojedinačnih računa za učenje. Svima bi trebale pomoći da predviđaju potrebe tržišta rada i bolje im se prilagode, posebno stalnom dokvalifikacijom i prekvalifikacijom, radi podupiranja pravednih i poštenih tranzicija za sve, jačanja socijalnih ishoda, nošenja s pomanjkanjem radne snage i poboljšanja opće otpornosti gospodarstva na šokove.

Države članice trebale bi poticati jednake mogućnosti za sve uklanjanjem nejednakosti u sustavima obrazovanja i osposobljavanja, među ostalim osiguravanjem pristupa kvalitetnom ranom i predškolskom obrazovanju. Trebale bi podići razine cjelokupnog obrazovanja, smanjiti broj mladih koji rano napuštaju školovanje, povećati pristup tercijarnom obrazovanju, završavanje tercijarnog obrazovanja i sudjelovanje odraslih u kontinuiranom učenju, posebno među polaznicima u nepovoljnom položaju s najmanje kvalifikacija. Uzimajući u obzir nove zahtjeve u digitalnim, zelenim i sve starijim društvima, države članice trebale bi u svojim sustavima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pospješiti učenje kroz rad (uključujući u okviru kvalitetnog i učinkovitog naukovanja) te povećati broj osoba sa svjedodžbom ili diplomom u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM), na srednjoj razini strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te u tercijarnom obrazovanju. Nadalje, države članice trebale bi povećati relevantnost tercijarnog obrazovanja i istraživanja na tržištu rada, poboljšati praćenje i predviđanje vještina, učiniti vještine vidljivijima i omogućiti bolju usporedbu kvalifikacija, uključujući one stečene u inozemstvu, te povećati mogućnosti za priznavanje i potvrđivanje vještina i kompetencija stečenih izvan formalnog obrazovanja i osposobljavanja. Trebale bi modernizirati i povećati ponudu i pohađanje fleksibilnog kontinuiranog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Države članice također bi trebale pomoći niskokvalificiranim odraslim osobama da održe ili unaprijede svoju dugoročnu zapošljivost poboljšanjem pristupa kvalitetnim mogućnostima za učenje i većim iskorištavanjem tih prilika provedbom inicijative o oblicima usavršavanja, uključujući procjenu znanja i vještina, ponudu obrazovanja i osposobljavanja prilagođenu prilikama na tržištu rada te vrednovanje i priznavanje stečenih vještina.

Države članice trebale bi nezaposlenim i neaktivnim osobama pružiti učinkovitu, pravodobnu, usklađenu i prilagođenu pomoć koja se sastoji od pružanja potpore u traženju posla, osposobljavanju i prekvalifikaciji te pristupa drugim uslugama podrške. Kako bi se znatno smanjila i spriječila dugoročna i strukturna nezaposlenost, trebalo bi provoditi sveobuhvatne strategije koje uključuju detaljne pojedinačne procjene nezaposlenosti. Nezaposlenost mladih i pitanje mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i ne osposobljavaju trebalo bi i dalje rješavati sprječavanjem ranog napuštanja školovanja i strukturnim poboljšanjem prelaska iz škole na posao, među ostalim potpunom provedbom Garancije za mlade⁽¹⁾.

Države članice trebale bi nastojati ukloniti prepreke sudjelovanju na tržištu rada i čimbenike koji odvrćaju od sudjelovanja na tržištu rada te osigurati poticaje za sudjelovanje na njemu, posebno za one s niskim prihodima, primatelje drugog dohotka u kućanstvu i one koji su najudaljeniji od tržišta rada. Države članice trebale bi podupirati prilagođeno radno okruženje za osobe s invaliditetom, među ostalim s pomoću ciljane financijske potpore i usluga koje im omogućuju da sudjeluju na tržištu rada i u društvu.

⁽¹⁾ SL C 120, 26.4.2013., str. 1.

Države članice trebale bi osigurati rodnu ravnopravnost i veće sudjelovanje žena na tržištu rada, među ostalim osiguravanjem jednakih mogućnosti i napredovanja u karijeri te uklanjanjem prepreka radu na vodećim pozicijama na svim razinama donošenja odluka. Trebalo bi riješiti pitanje rodne razlike u plaćama. Treba osigurati jednaku plaću za jednak rad ili rad jednake vrijednosti te transparentnost plaća. Potrebno je promicati usklađivanje poslovnog, obiteljskog i privatnog života i za žene i muškarce, posebno putem pristupa povoljnoj kvalitetnoj dugoročnoj skrbi te uslugama ranog predškolskog odgoja i obrazovanja. Države članice trebale bi osigurati da se roditeljima i ostalim osobama koje skrbe o drugima omogući pristup primjerenom obiteljskom dopustu i fleksibilnim radnim aranžmanima kako bi ostvarili ravnotežu između poslovnog, obiteljskog i privatnog života te kako bi i žene i muškarci ravnopravno ostvarivali ta prava.

Smjernica br. 7: Poboljšanje funkcioniranja tržišta rada i djelotvornosti socijalnog dijaloga

Kako bi države članice iskoristile dinamičnu i produktivnu radnu snagu, nove obrasce rada i poslovne modele, trebale bi surađivati sa socijalnim partnerima na uspostavi pravednih, transparentnih i predvidljivih radnih uvjeta te pritom uravnotežiti prava i obveze. Trebale bi smanjiti i sprječavati segmentaciju tržišta rada, suzbijati neprijavljeni rad i poticati prijelaz na otvorene oblike zapošljavanja. Propisi o zaštiti prava radnika, radno pravo i institucije trebali bi osigurati i prikladno okruženje za zapošljavanje i potrebnu fleksibilnost poslodavaca da se brzo prilagode promjenama u gospodarskom kontekstu te pritom očuvati zdravo, sigurno i dobro prilagođeno radno okruženje za radnike te štiti radnička prava i osigurati socijalnu zaštitu. Trebalo bi sprječavati radne odnose s nesigurnim radnim uvjetima, među ostalim u slučaju radnika koji rade putem platforme, a i borbom protiv zlouporabe nestandardnih ugovora. U slučaju neopravdanog otkaza trebalo bi osigurati pristup djelotvornom i nepristranom rješavanju sporova i pravo na pravnu zaštitu, što uključuje primjerenu naknadu.

Politikama bi se trebalo nastojati poboljšati i poduprijeti sudjelovanje na tržištu rada, promjene radnog odnosa te usklađivanje s potrebama tržišta rada. Države članice trebale bi djelotvorno poticati i podupirati osobe koje mogu sudjelovati na tržištu rada. Trebale bi poboljšati djelotvornost aktivnih politika tržišta rada tako da ih bolje usmjere, povećaju njihov doseg i područje primjene te ih bolje povežu s potporom dohotku za nezaposlene dok traže posao i na temelju njihovih prava i odgovornosti. Države članice trebale bi nastojati ostvariti djelotvornije i efikasnije javne službe za zapošljavanje osiguravanjem pravodobne i prilagođene pomoći tražiteljima zaposlenja, podupirući potražnju na tržištu rada i upravljanje na temelju rezultata.

Države članice trebale bi nezaposlenim osobama osigurati primjerenu naknadu za nezaposlenost tijekom razumno dugog razdoblja, u skladu s njihovim doprinosima i nacionalnim pravilima o ispunjavanju uvjeta za primanje naknade. Tim naknadama ne bi se smio destimulirati brz povratak na tržište rada i trebale bi biti popraćene aktivnim politikama tržišta rada.

Mobilnost učenika/polaznika i radnika trebalo bi podržati na odgovarajući način u cilju povećanja zapošljivosti i vještina te kako bi se iskoristio puni potencijal europskog tržišta rada, a da se pritom osiguraju pravedni uvjeti za sve koji obavljaju prekograničnu djelatnost te snažnija administrativna suradnja nacionalnih uprava u pogledu mobilnih radnika. Trebalo bi ukloniti prepreke mobilnosti u obrazovanju i osposobljavanju, kod strukovnih i osobnih mirovina te priznavanja kvalifikacija, te bi trebalo olakšati priznavanje kvalifikacija. Države članice trebale bi poduzeti mjere kako bi se osiguralo

da administrativni postupci nisu nepotrebna prepreka radnicima iz drugih država članica koji se zapošljavaju, uključujući prekogranične radnike. Države članice također bi trebale spriječiti zlouporabu postojećih pravila i pozabaviti se temeljnim uzrocima „odljeva mozгова” iz određenih regija, među ostalim odgovarajućim mjerama regionalnog razvoja.

Nadovezujući se na postojeće nacionalne prakse i kako bi se ostvarili djelotvorniji socijalni dijalog i bolji društveno-gospodarski ishodi, države članice trebale bi osigurati pravodobno i smisleno sudjelovanje socijalnih partnera u osmišljavanju i provedbi reformi i politika zapošljavanja, socijalnih reformi i politika te, ako je relevantno, gospodarskih reformi i politika, među ostalim potporom povećanju kapaciteta socijalnih partnera. Države članice trebale bi poticati socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje. Socijalne partnere trebalo bi poticati da pregovaraju o kolektivnim ugovorima i sklapaju ih u svim područjima koja su im relevantna, poštujući u potpunosti njihovu neovisnost i pravo na zajedničko djelovanje.

Ako je relevantno i nadovezujući se na postojeće nacionalne prakse, države članice trebale bi uzeti u obzir iskustvo relevantnih organizacija civilnoga društva u vezi sa zapošljavanjem i socijalnim pitanjima.

Smjernica br. 8: Promicanje jednakih prilika za sve, poticanje socijalnog uključivanja te suzbijanje siromaštva

Države članice trebale bi promicati uključiva tržišta rada koja su otvorena za sve tako što će uspostaviti učinkovite mjere za borbu protiv svih oblika diskriminacije i za promicanje jednakih mogućnosti za nedovoljno zastupljene skupine na tržištu rada te pritom obratiti dužnu pozornost na regionalnu i teritorijalnu dimenziju. Trebale bi osigurati jednako postupanje u pogledu zapošljavanja, socijalne zaštite, zdravlja i dugoročne skrbi, obrazovanja i pristupa robi i uslugama, bez obzira na rod, rasnu ili etničku pripadnost, vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju.

Države članice trebale bi osuvremeniti sustave socijalne zaštite radi pružanja odgovarajuće, djelotvorne, učinkovite i održive socijalne zaštite tijekom svih faza ljudskog života, promičući socijalno uključivanje i uzlaznu društvenu mobilnost, potičući sudjelovanje na tržištu rada i rješavajući pitanje nejednakosti, među ostalim osmišljavanjem poreznog sustava i sustava naknada. Nadopunjavanjem univerzalnih pristupa selektivnim pristupima poboljšat će se djelotvornost sustavâ socijalne zaštite. Osvremenjivanjem sustavâ socijalne zaštite trebale bi se poboljšati njihova dostupnost, kvaliteta, prikladnost i održivost.

Države članice trebale bi razraditi i integrirati tri sastavnice aktivnog uključivanja: odgovarajuću potporu dohotku, uključiva tržišta rada i pristup kvalitetnim uslugama potpore prilagođenih individualnim potrebama. U okviru sustavâ socijalne zaštite trebale bi osigurati primjerene naknade u obliku minimalnog dohotka za sve osobe koje nemaju dovoljno sredstava i promicati socijalno uključivanje tako da se građane potiče na aktivno sudjelovanje u društvu i na tržištu rada, među ostalim ciljanim socijalnim uslugama.

Dostupnost povoljnih, pristupačnih i kvalitetnih usluga kao što su rani predškolski odgoj i obrazovanje, izvanškolska skrb, obrazovanje, osposobljavanje, stanovanje, zdravstvene usluge i dugotrajna skrb važan je preduvjet za osiguravanje jednakih mogućnosti. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, uključujući siromaštvo unatoč zaposlenju i siromaštvo djece. Države članice trebale bi svima osigurati pristup osnovnim uslugama, među ostalim djeci. Države članice trebale

bi osobama kojima je potrebna pomoć ili ranjivim osobama osigurati pristup primjerenim socijalnim stanovima ili pomoći za stanovanje. U vezi s tim uslugama trebalo bi uzeti u obzir konkretne potrebe osoba s invaliditetom, među ostalim pristupačnost. Posebno bi trebalo razmotriti problem beskućništva.

Države članice trebale bi osigurati pravodoban pristup povoljnoj preventivnoj i kurativnoj zdravstvenoj i dugotrajnoj skrbi dobre kvalitete te pritom osigurati dugoročnu održivost sustava.

U kontekstu sve duljeg životnog vijeka i demografskih promjena, države članice trebale bi osigurati prikladnost i održivost mirovinskih sustava za radnike i samozaposlene osobe, pružajući jednake mogućnosti za žene i muškarce u kontekstu stjecanja mirovinskih prava, među ostalim sustavima dopunskog mirovinskog osiguranja kako bi se osigurao primjeren dohodak. Mirovinske reforme trebalo bi poduprijeti mjerama za produljenje radnog vijeka, kao što je povećanje efektivne dobne granice za umirovljenje, te bi ih trebalo uključiti u strategije aktivnog starenja. Države članice trebale bi uspostaviti konstruktivan dijalog sa socijalnim partnerima i drugim relevantnim dionicima te omogućiti odgovarajuće postupno uvođenje reformi.